

Otázka: USA – fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika

Předmět: Zeměpis

Přidal(a): Iska

Spojené státy americké (United States)

- 3. největší stát (9,8 mil km²)
- hl. m. Washington D. C.
- J část S Ameriky; USA + Aljaška + Havajské o. + nezačleněná území (vztahují se na ně jen části americké ústavy): Portoriko, Americké Panenské ostrovy, ...
- na S sousedí s Kanadou, na J s Mexikem

Fyzickogeografická charakteristika

- oceány: na V Atlantik, na Z Pacifik
- povrch: V – Atlantská nížina, Apalačské pohoří
 - Střední oblast – Centrální roviny (zemědělské srdce), Mississippská n., Velké planiny
 - Z – Kordillery (3hory, stále vrásnění) – 2 pásma, Skalnaté hory, Kaskádové pohoří, Sierra Nevada, Pobřežní pásmo, Coloradská plošina (Grand Canyon), Velká pánev, poště Mohavská a Gillská
 - San Andreas – zlomová linie – Kalifornie – geologicky aktivní
 - J – Pobřežní nížina
 - JZ – nejnižší bod – Údolí smrti (- 86 m)
 - Nejvyšší hora na Aljašce: Denali (dřív Mt. McKinley) – 6 190 m

- Florida – tropy, mangrovníky
- velké řeky: Mississippi (největší, s přítoky odvodňuje 2/3 území), Missouri, Colorado, Rio Grande, řeka sv. Vavřince (estuár); Columbia
- jezera: velká jezera na hranicích s Kanadou – největší zásoby sladké vody na Z (Hořejší j. – největší, Michiganské j., Huronské j., Erijské j., Ontario – mezi nimi Niagarské v.), Salt Lake (Velké solné j., bezodtoké)
- biota – stepi – prairie (černozemě – pěstování obilovin)
- klima – mírné až subtropické/ tropické (Havaj), arktické (Aljaška)
 - V – hurikány od Atlantiku; Texas – tornáda; Centrální roviny – nejsušší (srážkový stín Kordiller); Kalifornie – sucho (studený Kalifornský proud)
- 60 NP (Yellowstone, Yosemite, Denali, ..)

Socioekonomická charakteristika

- stručná historie – indiáni, britské kolonie, 13 zakládajících států, vyhlášení nezávislosti (4.7. 1776), Sever proti Jihu (1861–65)
- současnost – federace – 50 států, každý má svou vládu, v čele guvernér, do určité míry vlastní zákony
- prezidentská republika a zastupitelská demokracie; fce prostřednictvím kongresového systému definovaného ústavou
- obyvatelstvo
 - 3. nejlidnatější země, 330 mil. obyv.
 - nejlidnatější stát: Kalifornie
 - Američané (Afroameričané, Hispanoameričané), imigranti
 - 31 etnických skupin; nejvíc na SV, JZ, jezera
 - cca 80% běloši, 13% Afroameričané; Asiaté, Indiáni, Eskymáci, ...
 - přírůstek obyvatel – klesá (?)
 - ačkoliv je to země prvního světa, je zde relativně vysoká i dětská úmrtnost, počet obyvatel pod hranicí chudoby, nebo ve vězení
 - jedno z nejrozšířenějších užívání moderních technologií ve zdravotnictví, velké investice, ale zdravotní stav je v dolní třetině států OECD
 - náboženství: hl. křesťanství – protestantské (J), římskokatolické
 - jazyk: angličtina, na J španělština, francouzština, ...; není úřední jazyk
- NY, Philadelphia, Chicago, LA, San Francisco, Detroit (průmysl), San Diego, New Orleans; megalopole (množství neoddělených měst): Atlantská, Kalifornská
- hospodářství

- G7
- největší ekonomika světa – výrazný geopolitický vliv
- nerostné suroviny: velké zdroje, ale ještě větší spotřeba; závislost na dovozu surovin (hl. ropa)
- zemědělství:
 - velmi výkonné – kukuřičný pás, bavlníkový pás, pšeničné pásy, tabák, obiloviny, cukrová třtina, řepa; chov skotu, velké farmy, rybolov (Aljaška, Aleuty); významný vývozce potravin; velmi dobré podmínky
- průmysl:
 - ve většině oborů vedoucí postavení na světě
 - hl. průmyslové oblasti: SV, Velká jezera, Mexický z., Kalifornie
 - energetika, těžba: ropa (Aljaška, Mexický z. – šelfy), zemní plyn, černé uhlí (Apalačské p.), uran, kovy (Kordillery), železná ruda (Velká jezera)
 - strojírenství – Boeing, GM (Ford), Tesla, Chevrolet, elektronika, elektrotechnika (Google, Apple, Amazon, Facebook, Microsoft, Visa, ...) – rychlý vývoj
 - Hi-tech parky; Silicon Valley – technologické centrum
 - petrochemie, hutnictví, kosmický p. (NASA)
 - potravinářství (Coca-Cola, ...)
 - textilní průmysl
- služby – základ ekonomiky, většina zaměstnaných, nejvíce hospodářské produkce
- cestovní ruch – důležitý; centra: velkoměsta (NY, LA, Las Vegas, ...), Florida, Skalnaté h., Kalifornie, NP, Disneyland, Hollywood, ...
- doprava – přístavy (Houston, Miami, New Orleans, Port Arthur, ...), letiště (Letiště J. F. Kennedyho; Denver; Detroit; Chicago; Salt Lake City; George Bush Intercontinental Airport, ...), železnice (hlavně nákladní přeprava), nejrozvinutější síť dálnic (Route 66 spojuje V a Z pobřeží; Panamerická dálnice – od Aljašky po Argentinu)

Současné postavení ve světě

- NATO
- pozůstatky studené války
- OSN (Sídlo RB = Rada bezpečnosti: NY)
- vliv na ostatní oblasti (válečné konflikty – Sýrie, Irák, Afghánistán)